

[Aksel Larsen.]

tiseret og moderne telefonsystem; og i kraft af, at de gjorde det i rette tid, er det billigere for telefonkunderne dér.

Hvad angår den økonomiske side af sagen, og den lægger ministeren jo uhyre stor vægt på, kan jeg ikke forstå, at den kan medføre nogen som helst betænkeligheder. Jeg holder fast ved, hvad jeg har sagt i min fremsættelsestale, at tidspunktet må anses for at være det økonomisk bedst mulige. Jeg ved udmærket vel, at der skal bruges mange penge til den fortsatte automatisering, fordi man på grund af de private telefonselskabers langsomhed først er ved at begynde, men jeg ved også, at det kan da ikke fordyre telefondriften, at det er staten, der har telefonvæsenet og skal låne penge, i stedet for at det er de private selskaber, der skal låne pengene. Jeg tror ikke, pengene bliver dyrere, når staten skal låne.

Når ministeren advarer folkettinget med den bemærkning, at hvis staten skal overtage telefonselskabernes aktiver og passiver, så kommer den også til at overtage deres gæld, må jeg tillade mig at sige, at den har staten overtaget i forvejen. Staten står nemlig som kautionist for telefonselskabernes lån, så i den henseende vil der aldeles ingen forandring ske.

Den højtærede minister siger, at investeringen i telefonvæsenet i Sønderjylland har kunnet ske til 4½ pct., medens de private telefonselskaber må betale en højere procent. Nu vel, for mig er spørgsmålet, om ikke staten måske kunne skaffe sig pengene på billigere vilkår, og i hvert fald kunne der formentlig spares noget, hvis vi gik over til fuld statsdrift og slap af med de private aktionærer, så der ikke skulle udbetales 7-8 pct. i dividende til dem. Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at jeg tror, at staten vil være i stand til at finansiere den fortsatte forbedring af telefonvæsenet billigere, end de private telefonselskaber kan gøre det, og billigere, end staten kunne gøre det, hvis den ville gå ud i det private lånemarked. Staten er i den heldige situation, at post- og telegrafvæsenet råder over postgirovæsenet, som, hvis jeg ikke tager meget fejl, har en til rådighed stående kapital i form af, om jeg så må sige, indlån på 600-700 mill. kr. Disse indlån forrentes

med en ganske mikroskopisk rente til dem, der har disse penge stående hos girovæsenet; dér vil jeg antage at staten kunne låne pengene uhyre meget billigere hos sig selv, eller rettere sagt, post- og telegrafvæsenet kunne låne pengene uhyre meget billigere hos sig selv. Disse penge behøver ikke at ligge ganske stille. Det er muligt, at de i forvejen arbejder på en eller anden måde; det er jeg ikke orienteret om; men det rigtige ville være, at man lod disse penge arbejde inden for post- og telegrafvæsenets område. De kunne passende bruges til modernisering af telefonvæsenet.

Jeg forstår ikke, hvorfor man skal have flere år til at overveje; det er for mig at se aldeles ikke nødvendigt. Allerede i 1919 har man i princippet besluttet, at der skal ske statsovertagelse. Man har senere udformet koncessionerne sådan, at telefonselskaberne ved, hvad de har at holde sig til, og at deres private aktionærer ved, hvad de har at holde sig til. Sådan set ligger det hele klart, og jeg skulle tro, at hvis man kunne beslutte sig til at opsig koncessionerne og lade staten købe de private aktionærer ud om et år på de i koncessionerne fastsatte betingelser, ville dette år være fuldt tilstrækkeligt til, at man kunne klare den tekniske side af sagen ved at slå selskaberne sammen til ét selskab under statsdrift, under post- og telegrafvæsenet, og etablere enhedstelefonen. Derfor synes jeg ikke, der er nogen grund til at gøre, som jeg forstod på Politiken i morges at man tænkte sig — dette blad har jo for vane at aftrykke ministres redegørelser, før de er fremsat i folkettinget — nemlig at forlænge koncessionerne med 5 år. Der har været tid nok til at overveje sagen. Der er ikke tale om, som Aktuelt skrev mandag den 6. februar, at nu må det ikke ske i huj og hast, for det sker aldeles ikke i huj og hast. Man har været forberedt siden 1919; man har haft lang tid til overvejelse, fordi man vidste, at inden den 28. februar i år skulle der træffes en afgørelse. Det varer endnu et helt år, inden koncessionerne udløber, så der er efter min mening tid nok.

Jeg kan derfor ikke tjene den højtærede minister i at tage mit forslag tilbage, men må på mit partis vegne fastholde forslaget, og jeg henstiller til partierne i folkettinget at erindre sig, at de allerede så tidligt som i